NHS

Lung Cancer Screening

Čo potrebujete vedieť

Viac informácií nájdete na stránke:
www.nhs.uk/conditions/lung-cancer-screening

Obsah

O skríningu rakoviny pľúc	1
Prečo je včasná diagnóza dôležitá	2
Ako prebieha skríning rakoviny pľúc?	2
Ako prebieha vyšetrenie pľúc?	4
Vyšetrenie pľúc – možné výsledky	5
Čo potrebujete vedieť o vyšetreniach pľúc	6
Čo je rakovina pľúc?	8
Aké sú príznaky rakoviny pľúc?	9

Dodatočná podpora

Vložte sem svoj text

www.mft.nhs.uk/lunghealthcheck / 0161 529 0900

Prečo ponúkame skríning rakoviny pľúc

V počiatočnom štádiu rakoviny pľúc sa často nevyskytujú žiadne príznaky ani symptómy. V dôsledku toho je u mnohých ľudí s rakovinou pľúc diagnostikovaná až v neskoršom štádiu.

Väčšina rakovín pľúc rastie dostatočne pomaly na to, aby ju bolo možné zistiť v počiatočnom štádiu pomocou vyšetrenia pľúc.

Skríning rakoviny pľúc pomáha odhaliť problémy v počiatočnom štádiu, zvyčajne skôr, ako si všimnete, že niečo nie je v poriadku, a v štádiu, keď je liečba jednoduchšia a úspešnejšia, čo v konečnom dôsledku zachráni viac životov.

Čo je skríning rakoviny pľúc?

Skríning rakoviny pľúc je dvojfázový proces.

1. Budete mať telefonický rozhovor alebo stretnutie s zdravotníckym pracovníkom, ktorý vyhodnotí vaše riziko vzniku rakoviny pľúc.

2. Ak budete identifikovaný/á ako osoba s vyšším rizikom vzniku rakoviny pľúc, budete pozvaný/á na rýchle vyšetrenie. Vyšetrenie poskytne podrobný snímok vašich pľúc, ktorý budeme môcť posúdiť. Ak sa zistí niečo, čo by mohlo byť rakovinou pľúc, budete odoslaný/á na vyšetrenia alebo liečbu.

Prečo ste boli pozvaný/á

Osoby vo veku od 55 do 74 rokov, ktoré fajčia alebo v minulosti fajčili, majú zvyčajne vyššie riziko vzniku rakoviny pľúc. U väčšiny ľudí sa rakovina pľúc nezistí, ale ak áno, môžeme konať rýchlo a poskytnúť liečbu. Táto brožúra vám pomôže rozhodnúť sa, či sa zúčastníte skríningu rakoviny pľúc.

Prečo je včasná diagnóza dôležitá

Ak sa vyskytne problém v jednej časti pľúc a je zistený včas, liečba sa môže zamerať len na postihnutú časť. Ak sa zistí neskôr, problém sa mohol rozšíriť do iných častí pľúc a tela, čo sťažuje liečbu.

Ako prebieha skríning rakoviny pľúc?

Skríning rakoviny pľúc sa skladá z dvoch častí: prvá časť je kontrola zdravia pľúc a druhá časť je vyšetrenie pľúc. Na základe výsledkov počiatočného posúdenia sa rozhodne, či potrebujete vyšetrenie pľúc. Počas celého procesu budete mať dostatok času na rozhovor so zdravotníkmi a kladenie akýchkoľvek otázok.

Pre viac informácií a podporu volajte 0161 529 0900

1. Kontrola zdravia pľúc

Budete mať telefonický rozhovor alebo stretnutie s zdravotníckym pracovníkom, aby ste prediskutovali svoje dýchanie, celkový zdravotný stav pľúc, životný štýl a rodinnú a zdravotnú anamnézu. Vypočíta sa rizikové skóre, ktoré rozhodne o ďalších krokoch.

Ak momentálne fajčíte a chcete prestať, môžeme vás spojiť s miestnou službou na odvykanie od fajčenia, ktorá vám poskytne ďalšiu podporu. Chápeme, že prestať fajčiť je náročné, a rešpektujeme vaše rozhodnutie.

Existujú tri možné výsledky:

Neboli zistené žiadne problémy

Zdravotník nemusí nájsť nič ďalšie, čo by bolo potrebné vyšetriť. Nemusíte podstúpiť vyšetrenie pľúc. V budúcnosti môžete byť pozvaný/á na opätovné posúdenie vášho rizika.

Ponuka vyšetrenia pľúc

Ak sa pri kontrole zdravia pľúc zistí, že spĺňate určitú úroveň rizika, bude vám ponúknuté vyšetrenie pľúc, aby sa skontrolovali príznaky rakoviny pľúc.

Odporúčanie k vášmu všeobecnému lekárovi alebo miestnej nemocnici

Ak sa zistia problémy, ale nevyžadujete vyšetrenie, zdravotník vás môže odporučiť k vášmu všeobecnému lekárovi alebo inému špecialistovi.

Vo všetkých troch prípadoch napíšeme vášmu všeobecnému lekárovi, aby sme ho o tom informovali.

2. Vyšetrenie pľúc

Budete pozvaný/á na rýchle vyšetrenie pľúc.

Ide o špeciálne CT (počítačová tomografia) vyšetrenie, ktoré využíva veľmi nízku dávku žiarenia a počítač na vytvorenie detailného snímku vašich pľúc.

Ako prebieha vyšetrenie pľúc?

Na vyšetrenie sa nemusíte nijako špeciálne pripravovať.

1. Počas vyšetrenia budete zvyčajne ležať na chrbte na lôžku, ktoré sa pohybuje cez CT skener. Skener má tvar prsteňa a otáča sa okolo malej časti vášho tela, keď ním prechádzate.
2. Špeciálne vyškolený personál (nazývaný rádiologickí technici) ovláda skener spoza obrazovky v CT miestnosti. Počas vyšetrenia ich budete môcť vidieť a rozprávať sa s nimi.
3. Pri vykonávaní vyšetrenia budete musieť ležať nehybne a 10 sekúnd dodržiavať jednoduché pokyny týkajúce sa dýchania. Tým sa zabezpečí, že snímky nebudú rozmazané.
4. Vyšetrenie je bezbolestné a pred aj po ňom budete môcť normálne jesť, piť a šoférovať. Na toto vyšetrenie nie sú potrebné žiadne injekcie. Väčšina ľudí sa nemusí vyzliekať, pretože CT vyšetrenie sa dá vykonať v oblečení. Vyhnite sa však noseniu šperkov a odevov obsahujúcich kov (napr. zipsy), pretože tie bude potrebné odložiť.

Vyšetrenie pľúc – možné výsledky

Výsledky vám zašleme do štyroch týždňov. Existujú štyri možné výsledky:

Neboli zistené žiadne problémy

To znamená, že na snímke sme nezaznamenali žiadne známky rakoviny pľúc. Výsledky vám zašleme písomne a požiadame vás, aby ste sa o dva roky vrátili na ďalšie vyšetrenie. Stále však existuje možnosť, že sa medzi vyšetreniami vyvinie rakovina pľúc alebo že vyšetrenie ju nezachytilo. Ak si pred ďalším vyšetrením všimnete niečo neobvyklé alebo máte niektorý z príznakov uvedených na strane 9, informujte o tom svojho lekára.

Potrebné ďalšie vyšetrenie

To zvyčajne znamená, že na snímke je niečo viditeľné, ale momentálne nevieme určiť, čo to spôsobuje. Pravdepodobne ide o niečo neškodné, ale pretože by to mohlo byť aj vážnejšie, požiadame vás, aby ste prišli na ďalšie vyšetrenie približne o tri alebo dvanásť mesiacov, len pre istotu.

Potrebné ďalšie testy

To znamená, že sme na snímke zaznamenali niečo viditeľné a je potrebné vykonať ďalšie testy, medzi ktoré môže patriť aj biopsia. Zavoláme vám a napíšeme do nemocnice, aby vás lekár mohol čo najskôr objednať a ďalej vyšetrovať.

Ďalší zistený problém

Vyšetrenie je určené hlavne na zisťovanie rakoviny pľúc, ale občas môže odhaliť aj iné problémy. Tie môžu byť vážne alebo menej závažné. Napíšeme vám a vášmu všeobecnému lekárovi a zabezpečíme, aby ste boli odoslaný/á k správnemu špecialistovi, ak zistíme niečo dôležité, čo si môže vyžadovať liečbu.

Čo potrebujete vedieť o vyšetreniach pľúc

Liečba raného štádia rakoviny pľúc je často úspešná.

Vďaka skríningu rakoviny pľúc máte trojnásobne vyššiu šancu, že vám bude diagnostikovaná v ranom štádiu.

Malá a raná rakovina pľúc sa často dá úplne odstrániť operáciou alebo liečiť rádioterapiou.

Výskumy naznačujú, že skríning rakoviny pľúc pomocou CT vyšetrení môže znížiť riziko úmrtia na rakovinu približne o 25 %.

CT vyšetrenie s nízkou dávkou vás vystaví malému množstvu žiarenia.

Je to rovnaké množstvo žiarenia, akému ste vystavený/á za jeden rok v prirodzenom prostredí.

Žiarenie môže spôsobiť poškodenie buniek, ktoré sa po mnohých rokoch alebo desaťročiach môže stať rakovinovým. Ak je potrebné ďalšie CT vyšetrenie, budete vystavený/á väčšiemu množstvu žiarenia.

Celkové riziko vzniku rakoviny v dôsledku týchto CT vyšetrení zostáva veľmi nízke v porovnaní s prínosom včasnej diagnostiky rakoviny pľúc.

U veľmi malého počtu ľudí vyšetrenie nie vždy odhalí prítomnosť rakoviny.

Tomuto javu sa hovorí falošný negatívny výsledok. V budúcnosti by ste mohli ochorieť na rakovinu pľúc. Ak sa u vás kedykoľvek objavia príznaky, navštívte svojho lekára.

U niektorých ľudí snímka niečo zachytí, aj keď nemajú rakovinu pľúc.

Tomu sa hovorí falošný pozitívny výsledok a znamená to, že potrebujete ďalšie vyšetrenia, aby sa potvrdilo, že nemáte rakovinu.

Snímky môžu odhaliť rakovinu pľúc, ktorá človeku nikdy neublíži.

Lekári nemôžu vždy určiť, či rakovina bude ohrozovať život. V dôsledku toho niektorí ľudia podstúpia liečbu, ktorú možno nepotrebujú. V prípade skríningu rakoviny pľúc je to nezvyčajné.

Pre viac informácií a podporu volajte 0161 529 0900

Čo je rakovina pľúc?

Rakovina pľúc je jedným z najčastejších typov rakoviny.

Ide o stav, keď sa abnormálne bunky nekontrolovateľne delia a vytvárajú nádor v pľúcach.

V počiatočných štádiách rakoviny pľúc sa zvyčajne nevyskytujú žiadne príznaky.

Včasné odhalenie rakoviny znamená, že liečba má oveľa väčšiu šancu na úspech.

Väčšina rakoviny pľúc rastie dostatočne pomaly na to, aby ju bolo možné zistiť v ranom štádiu pomocou CT vyšetrenia s nízkou dávkou.

Včasné odhalenie rakoviny pľúc môže výrazne zlepšiť priebeh liečby a jej výsledky. Preto sa ponúka skríning rakoviny pľúc.

Aké sú príznaky rakoviny pľúc?

Rakovina pľúc sa môže začať vyvíjať medzi jednotlivými vyšetreniami a tieto vyšetrenia niekedy môžu rakovinu pľúc prehliadnuť. Je dôležité dávať pozor na všetko, čo je pre vás nezvyčajné, najmä:

- Pretrvávajúci kašeľ alebo zmena vášho bežného kašľa
- Vykašliavanie krvi
- Dýchavičnosť
- Nevysvetliteľná únava alebo strata hmotnosti
- Bolesť alebo pálenie pri dýchaní alebo kašľaní
- Strata chuti do jedla

Ak zaznamenáte jeden alebo viacero z týchto príznakov, čo najskôr navštívte svojho všeobecného lekára. Nečakajte na ďalšie vyšetrenie.

Čo môžem urobiť, aby som znížil/a riziko rakoviny pľúc?

Mnoho ľudí, ktorí fajčili roky a viackrát sa pokúšali prestať, úspešne prestalo fajčiť.

Ak fajčíte a chcete prestať, čakajú na vás priateľské, bezplatné a miestne služby na odvykanie od fajčenia, na ktoré sa môžete obrátiť.

Zdravotnícky pracovník na vyšetrení v rámci skríningu rakoviny pľúc vás môže s týmito službami zoznámiť, môžete sa opýtať svojho všeobecného lekára, kontaktovať službu NHS Smokefree na čísle 0300 123 1044 alebo navštíviť stránku www.nhs.uk/smokefree.

Pre viac informácií a podporu volajte 0161 529 0900

Lung Cancer Screening

NHS

Viac informácií o rakovine pľúc, kontrolách zdravia pľúc a odporúčaniach týkajúcich sa fajčenia nájdete na:

Informácie o rakovine pľúc od NHS
www.nhs.uk/conditions/lung-cancer

NHS Smokefree
www.nhs.uk/smokefree

Cancer Research UK
www.cruk.org/lunghealthchecks
www.cruk.org/about-cancer/lung-cancer
www.cruk.org/smoking

Roy Castle Lung Cancer Foundation
www.roycastle.org/information
www.roycastle.org/help-and-support

Asthma + Lung UK www.asthmaandlung.org.uk/symptoms-tests-treatments/ tests/lung-health-checks

Miestne informácie o službách na odvykanie od fajčenia/kontaktné informácie atď.

Vložte sem svoj text www.makesmokinghistory.co.uk